

СИЛЛАБУС
«7M01802- Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану» білім беру бағдарламасы
2023-2024 оқу жылының күзгі семестрі

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өздік жұмысы (МӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өздік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
KSPV-6310 Әлеуметтік-педагогикалық виктимология бойынша кенес беру	5	15	30		5	6
Оқыту түрі	Циклі, компоненті	Дәрістің түрі	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
Офлайн	БП (П)	Кіріспе, шолу, проблемалық, аналитикалық	жағдаяттық, тренингтік, жоба лау т.б.	Ауызша емтихан Офлайн, «UNIVER» жүйесі		
Дәріскер	Әрінова Бақыт Айтуқызы					
Ассистент	Әрінова Бақыт Айтуқызы					
e-mail:	baxit-a@mail.ru					
Телефон:	+7 7015396777					
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*		ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)			
Магистранттарға адамның әлеуметтенуіне ықпал ететін әртүрлі виктимогендік жағдайлар туралы түсінік беру; құрбандықтың алдын-алу шараларының теориялары, типологиясы, стильдері, әдіс-тәсілдері бойынша ұғымдар жүйесін қалыптастыру.	1.«Әлеуметтік-педагогикалық виктимология» пәнін оқытудың ғылыми теориялық, әдістемелік тұрғылары мен ұстанымдарын талдау. 2.«Әлеуметтік-педагогикалық виктимологияның» шығуы мен қалыптасуы туралы теориялық білу.		1.1 Виктимологияның қоғамдық бағыт және әлеуметтік құбылыс ретіндегі орнын түсіндіре алуы; әлеуметтік-педагогикалық виктимологияның шығуы мен қалыптасуы туралы теориялық білімдерді үйренуі керек ; 1.2 әлеуметтік-педагогикалық виктимология туралы түсініктерді ажырата алуы; негізгі зерттеу бағыттар айқындай алуы тиіс. 1.3 Пәннің ғылыми-теориялық негіздерін баяндап түсіндіруі; 1.4 Виктимологияның түрлері, көп аспектілігі туралы теорияларды жіктеп, сипаттай алуы қажет .			
	2. әлеуметтік-педагогикалық виктимология дағы әлеуметтік жағдайларды, виктимогендік факторларды талдау; әртүрлі педагогикалық, психологиялық, әлеуметтік жағдайларда қарым-қатынаста дұрыс шешім таба білуі; кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға ықпал ететін білік, дағдыларды меңгерту.		2.2 Әртүрлі педагогикалық- психологиялық, әлеуметтік жағдайлардағы қарым-қатынаста мәдениеттілік танытуы ; 2.3 Кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға ықпал ететін білік, дағдыларды көрсете алуы.			

	<p>3. Әлеуметтік-педагогикалық виктимологиядағы кеңес беруде тиімді әдіс-тәсілдерді қолдану; виктимділікке тап болмаудың дұрыс жолдарын тандай алуы; Әлеуметтік- педагогикалық виктимологияның басқа ғылымдармен байланысын анықтау; Құрбандыққа бейім адамдармен жұмыс жасауда кеңес түрлерін жобалау</p>	<p>виктимология бойынша виктимологиялық кеңес түрлерін ұйымдастыру; 3.2 Әлеуметтік дағдыларды түсіндіру, жұмыс түрлерін жіктеп көрсетуі; 3.3 Виктимологияның салалас ғылымдармен байланысын, интеграциялық сипатын түсіндіре алуы; 3.4 Әр түрлі жағдайда жәбірленушілікке тап болған адамдармен әлеуметтік кеңес беру технологияларын қолдануы.</p>
	<p>4. Әлеуметтік құрбандықтың объективті және субъективті факторларын білу; Өртүрлі мәдениеттер жағдайындағы құрбандық мәселесіне өз көзқарасын білдіру; Әлеуметтік теңсіздік- виктимологиялық мәселелерді тудырушы себептердің бірі екендігін дәйектеп тұжырымдау; Жасөспірімдердің әлеуметтік виктимологиялық сипатын ашу.</p>	<p>4.1 Әлеуметтік педагог ретінде тұлғаның әлеуметтенуіндегі қауіпті кезеңдерді жіктеп сызбада көрсетуі; 4.2 Қазіргі қоғамдағы көпмәдениеттілік жағдайындағы құрбандық мәселесіне пікір айта алуы; 4.3 Әлеуметтік- педагогикалық кеңес беру түрлерін білуі; 4.4 Отбасының виктималдық жағдайлардағы (құқықтық, рухани, әлеуметтік, тұрмыстық, аралас неке мәселелерінің бала тәрбиесіне ықпалы, миграция, ұлтаралық кикілжің және т.б жауапкершілігін түсіндіре алу .</p>
	<p>5.Шығармашылық тапсырмаларды, пән бойынша орындалатын жазба және зерттеушілік жобалау жұмыстарын біліктілікпен орындап, нәтижесін көрсете білуі, өз көзқарасын дәлелдеу, өз еңбегін рефлексиялық талдап бағалауға машықтандыру.</p>	<p>5.1 «Әлеуметтік-педагогикалық виктимология» пәнінің терминдік аппараты бойынша глоссарий құрастыруы; 5.2 Жасөспірімдерге виктимдік жағдайларда кеңес беру бойынша тренингтерді жүргізуі ; 5.3 Жазба жұмыстарын шығармашылықпен орындауы.</p>
Пререквизиттер	Әлеуметтік педагогиканың теориялық-әдіснамалық негіздері	
Постреквизиттер	Зерттеу практикасы, Магистерлік диссертацияны орындау	
Оқу ресурстары	<p>Әдебиеттер негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. .Ф., Валеева Р.А., Дроздикова-Зарипова А.Р., Калацкая Н.Н., Костюнина Н.Ю. Профилактика и коррекция виктимного поведения студенческой молодежи в Глобальной сети Интернет: теория, практика. - Казань: Издательство «Отечество», 2019. - 320 с. 2. Ривман, Д. В. Виктимология / Д.В. Ривман, В.С. Устинов. СПб. : Питер, 2000. – 214 с. 3. Основы социально-педагогической виктимологии: Учебное пособие // Сост. Н. И. Бумаженко. – Витебск: Изд. УО «ВГУ им. П. М. Машерова», 2005. 4. Әлқожаева, Н. С. Әлеуметтік педагогика. оқу құралы - Алматы : Қазақ университеті, 2011. - 140 б. 5. Айтбаева А. Б. Әлеуметтік педагогика негіздері: оқу құралы.- Алматы, Қазақ университеті, 2011.-165бет. 6. Журлова, И. В. Социально-педагогическая виктимология : курс лекций / И. В.Журлова. – Мозырь : УО МГПУ им. И. П.Шамякина, 2010., 172 с. <p>Қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдақимов, О.В.Социально-педагогическая виктимология: учебно-методическое пособие / Алдақимов О. В. - Армавир : 2016. - 186 с 2. Таумышева Р.Е. Заң психологиясы. – Ақтөбе: «Қ.Ж.Жұбанов атындағы АӨМУ «Жұбанов университеті» баспасы, 2017ж. – 128 бет. 7. Андронникова О. О. Психологические границы виктимной личности / О. О. Андронникова, В. И. Волохова // Сибирский педагогический журнал. – 2018. – № 2. – С. 111–118. – 0,62 / 0,31 а.л. 27 8. Гаджиева А.А Учебное пособие (курс лекций) по дисциплине «Виктимология» для направления подготовки «Юриспруденция», профиль «Уголовное право». Махачкала: ДГУНХ, 2016. – 152 с. 	

	Интернет-ресурстар
<p>Пәннің академиялық саясаты</p>	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады.</p> <p>Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.</p> <p>Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail baxit-a@mail.ru немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы кеңестік көмек ала алады.</p> <p>МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.</p> <p>Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p>

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі			Бағалау әдістері
Баға		Баллдардың сандық баламасы	Дәстүрлі жүйедегі баға
А	4,0	95-100	Өте жақсы
А-	3,67	90-94	
В+	3,33	85-89	Жақсы

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде

				семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау
B-	2,67	75-79		% мәндегі баллдар
C+	2,33	70-74		Дәрістердегі белсенділік
C	20	65-69	Қанағаттанарлық	Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі 25
C-	167	60-64		Өзіндік жұмысы 25
D+	1,33	55-59		Жобалық және шығармашылық қызметі 10
D	1,0	50-54		Қорытынды бақылау (емтихан) 40
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз	ЖИЫНТЫҒЫ
F	0	0-24		100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Апта	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1. ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК ВИКТИМДІЛІК ТЕОРИЯЛАРЫ			
1	Д 1. Әлеуметтік-педагогикалық виктимологияның теориялық әдіснамалық негіздері. СС 1. Виктимология» ұғымының қоғамдық бағыт және әлеуметтік құбылыс ретіндегі мәні: қалыптасуы мен дамуы	1 2	7
2	Д 2. Виктимологияның түрлері, көп аспектілігі. Г.Гентинг, Б.Мендельсон, Э.Сатерленд, Г.Элленбергер және т.б теориялары СЗ 2. Виктимділік – тұлғаның қылмыс жәбірленушісіне айналып кету бейімділігі МОӨЖ 1. МӨЖ I орындау бойынша кеңес беру.	1 2	7
3	Д 3. Виктимологияның басқа ғылымдармен байланысы : әдіснамалық тұрғылар мен ұстанымдар (тұлғалық, әлеуметтік-құрылымдық, қылмыстық, т.б.) СС 3. Әлеуметтік жағымсыз жағдайлардағы құрбандардың типтері МӨЖ 1. «Виктимология», «әлеуметтік виктимология» және «әлеуметтік-педагогикалық виктимология» ұғымдары бойынша глоссарий құрастыру (кестеге салу, ауызша қорғау)	1 2	7 20
4	Д 4. Әлеуметтік-педагогикалық виктимологиядағы негізгі түсініктер; құрбандықтың түрлері. СС 4. ҚР құқықтық, әлеуметтік, педагогикалық, психологиялық ресми нормативтік құжаттардың әлеуметтік-педагогикалық виктимологиядағы қолданысы МОӨЖ 2. Коллоквиум	1 2	7
5	Д 5. Әлеуметтік құрбандықтың объективті және субъективті факторлары. Тұлғаның әлеуметтенуіндегі қауіпті кезеңдер. СС 5. Әлеуметтік теңсіздік- виктимологиялық мәселелерді тудырушы себептердің бірі. Өртүрлі мәдениеттер жағдайындағы құрбандық МӨЖ 2. Презентация түрінде қорғау 1. Қорқыныш- тұлғаның виктимділікке баруының бір себебі. 2. Тәуекел тобындағы жасөспірімдердің виктимділігі (таңдау бойынша)	1 2	7 20
6	Д 6 Тұлғаның бейімделуі және бейімделе алмауы туралы психоаналитикалық, гумандық, когнитивтік теорияларға түсінік СС 6. Мүмкіндігі шектеулі және мүгедек балалардың әлеуметтенуінің өзіндік ерекшеліктері. МОӨЖ 3.	1 2	7
7	Д 7. Жағымсыз отбасы баланың виктимділігінің ортасы ретінде. Ата- анасыз қалған балалардың әлеуметтенуі.. СС 7. Отбасының виктималдық жағдайлардағы (құқықтық, рухани, әлеуметтік, тұрмыстық, аралас неке мәселелерінің бала тәрбиесіне ықпалы, миграция, ұлтаралық кикілжің және т.б жауапкершілігі. МӨЖ 3. Бақылау жұмысы (сынақ түрінде)	1 2	8 10
Аралық бақылау I			100
МОДУЛЬ 2. ӘЛЕУМЕТТІК-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ВИКТИМОЛОГИЯ БОЙЫНША КЕҢЕС БЕРУ			
8	Д 8. Виктимологиялық жағдайлардың алдын-алудағы құқықтық, медициналық,	1	

	акпараттық кеңес түрлерінің әлеуметтік мәні		
	СС 8. Г.Сельенің «Жалпы бейімделу синдромы» тұжырымдамасы	2	7
	МОӨЖ 4. өткен тақырыптар бойынша кеңес беру		
9	Д 9. Әлеуметтік педагогикалық кеңес беру әдістері мен технологиясы	1	
	СС 9 Әлеуметтік бейімделе алмаудың патологиялық, патологиялық емес, локальды және жаһандық түрлері: кеңес беру ерекшеліктері .	2	7
10	Д 10. Әлеуметтік педагогтің виктимологиялық жағдайлардағы кәсіби этикасы және конфиденциальдық мәселелері.	1	
	СС 10 Мигранттар мен босқындардың балаларының әлеуметтенуі виктимогендік мәселе.	2	7
	МОӨЖ 4 Жастардың және жасөспірімдердің әлеуметтік виктимологиялық сипаты (жоба түрінде қорғау)		20
11	Д 11. Құрбандыққа душар болған адамдарға әлеуметтік қолдау көрсету және оларды қорғау бойынша берілетін кеңес түрлері	1	
	СС 11. Әлеуметтік педагог пен құқық қорғау органдары қызметкерлерінің виктимологиялық жағдайларда кеңес берудегі іс-әрекеттестігі және өзара ынтымақтастығы.	2	7
12	Д 12. Маргиналдық және әлеуметтік қауіп қатер мәселелері бойынша кеңес беру	1	
	СС 12. Құрбандардың ағымдағы қиындықтарда әлеуметтік бейімделе алмау проблемалары бойынша ата-аналарға кеңес беру	2	7
	МОӨЖ 5. Әлеуметтік-педагогикалық тренинг талаптары		
13	Д 13. Әлеуметтік инфантилизм құрбандыққа бейім тұлғаның сипаты.	1	
	СЗ 13. Психологиялық жаракат алған құрбандарға әлеуметтік-педагогикалық кеңес берудегі Д. Стоттың диагностикалық бақылау картасы және т.б. әдістер мен тәсілдер	2	5
	МОӨЖ 5 «Әлеуметтік-педагогтің құрбандарға және жәбірленушілерге кеңес беру біліктілігіне қойылатын талаптар (сызба түрінде орындау)		20
14	Д 14. Жасөспірімдерге виктимділіктен арылу бойынша кеңес беру және тренинг жүргізу әдістері	1	
	СС 14. Мектеп оқушыларының виктимизациясының жас ерекшелік және гендерлік мәселелері	2	5
	МОӨЖ 6. Құрбандыққа ұшыраған балалардың теріс мінез-құлқының қалыптасуына әлеуметтік ортаның және отбасы тәрбиесінің әсері .		
15	Д 15. Өртүрлі жағдайларға тап болған адамдарға әлеуметтік – педагогикалық кеңес берудегі адамгершілік қағидаларының орны.	1	
	СС 15. Құрбандылықтағы мінез-құлық кедергілері	2	5
	Бақылау жұмысы емтиханға дайындық		10
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән бойынша барлығы			100

Декан

Мейірбаев Б.Б.

Кафедра меңгерушісі

Әлқожаева Н.С.

Дәріскер

Әрінова Б.А.